

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12159/2018-ERU

V Praze dne 15. července 2019

Č. j. 12159-7/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-12159/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **ALGON, a.s.**, se sídlem Praha 5, Ringhofferova 1/115, PSČ 15521, IČO: 284 20 403, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost **ALGON, a.s.**, se sídlem Praha 5, Ringhofferova 1/115, PSČ 15521, IČO: 284 20 403 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona dne 15. listopadu 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hranice, Krásňany 766, při provádění zemních prací pomocí pásového rypadla poškodil středotlaký plynovod Dn 63, čímž došlo k porušení zákazu poškození energetického (plynárenského) zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08419.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 08419.

Odůvodnění

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle § 18 energetického zákona bylo dne 7. prosince 2018 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, obvodního oddělení Aš (dále jen „Policie ČR“) sp. zn. [REDAKCE], společně se spisovým materiálem k projednání oznámení o přestupku, jehož se měl dopustit pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení s panem [REDAKCE], neboť tento podezřelý se poškození předmětného plynárenského zařízení dopustil při provádění činnosti v postavení zaměstnance účastníka řízení a jeho jednání je tak za účelem posuzování odpovědnosti za předmětný přestupek ve smyslu ust. § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky přičitatelné účastníku řízení.

Ze spisového materiálu vyplývají a byly zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

- účastník řízení podniká v oboru projektová činnost ve výstavbě a provádění staveb, jejich změn a odstraňování;
- **zemní práce** (vytrhávání pařezů), v jejichž důsledku došlo dne 15. listopadu 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hranice, Krásňany 766 k poškození středotlakého plynovodu Dn 63 (dále jen „plynárenské zařízení“) **zemním strojem**, prováděl pan [REDAKCE];
- v místě prací bylo provedeno **vytyčení** plynárenského zařízení a účastník řízení místa výskytu plynárenského zařízení označil navíc dřevěnými kolíky;
- k poškození plynárenského zařízení došlo při vytrhávání pařezů, když lžíce bagru sjela šikmo dolů do vedení plynu;
- **z fotodokumentace** z místa poškození plynárenského zařízení je zřejmé, že se nad plynárenským zařízením nenacházel pískový obsyp ani výstražná fólie a plynárenské zařízení procházelo kořenovým systémem;
- při ohledání místa poškození Policie ČR vedle výkopu našla vytěžený pařez o výšce cca 2 m a o průměru kořenového balu 3,5 m;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo **k úniku plynu** do ovzduší v množství **160 m³ po dobu 13 minut a k přerušení dodávky plynu 13 konečným zákazníkům**;
- v době příjezdu techniků společnosti GasNet, s.r.o., bylo plynárenské zařízení zaškrveno a **plyn nadále neunikal**;
- provozovatel distribuční soustavy nárok na náhradu škody **neuplatnil**.

Při podání vysvětlení Policii ČR dne 16. listopadu 2018 pan [REDAKCE] uvedl, že jako zaměstnanec společnosti ALGON, a.s., dne 15. listopadu 2018 prováděl vytrhávání pařezů pásovým rypadlem. V místě bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení. Když lžící rypadla poškodil plynárenské zařízení, ihned zavolal svému nadřízenému, panu [REDAKCE], který přivolal hasičskou záchrannou službu. Hasičská záchranná služba dorazila asi za 10 minut a přívod plynu zastavila pomocí hydraulických nůžek.

Pan [REDACTED] dne 16. listopadu 2018 Policii ČR uvedl, že účastník řízení prováděl odstraňování pařezů po kácení stromů podél komunikace. V době prací byla silnice uzavřena. Zaměstnanec účastníka řízení pan [REDACTED] byl dne 12. listopadu 2018 proškolen a seznámen s místem provádění prací. Pan [REDACTED] dle svého vyjádření vytyčení provedené společností Innogy, a.s., doplnil o vyznačení sprejem a dřevěnými kolíky.

Společnost GasNet, s.r.o., zastoupená advokátem [REDACTED], Policii ČR dne 19. prosince 2018 sdělila, že škoda způsobená na plynárenském zařízení a únikem plynu činí 16 199,38 Kč. Dne 13. února 2018 pak správnímu orgánu [REDACTED] v zastoupení společnosti GasNet, s.r.o., sdělil, že neuplatňuje náhradu škody.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisu sp. zn. OSR-12159/2018-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že je předmětné jednání, tj. porušení zákazu poškození energetického (plynárenského) zařízení ve vztahu k posuzování odpovědnosti za spáchání přestupku přičitatelné účastníkovi řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek dle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona uložit, nebyly v rozhodném období, tj. od doby spáchání přestupku do současnosti dopadajícím způsobem na projednávaný skutek novelizovány, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce (pokuty), zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9 10 nebo § 68 odst. 3 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty předmětného přestupku porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě poškození energetického (plynárenského) zařízení. V daném případě bylo jednoznačně prokázáno, že to byl účastník řízení, který prostřednictvím svého zaměstnance předmětné plynárenské zařízení poškodil, a je tedy zřejmé, že si v ochranném pásmu při provádění činností (zemních prací) nepočínal s náležitou opatrností tak, aby nedošlo k poškození energetického (plynárenského) zařízení.

Na základě zjištěných skutečností s ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterých platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení povinností) zabránil. Ze zjištěných skutečností, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Z okolností daného případu jednoznačně vyplývá, že účastník řízení prováděl prostřednictvím svého zaměstnance v ochranném pásmu plynárenského zařízení takové činnosti a takovým způsobem, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Lze tak konstatovat, že účastník řízení použil takový pracovní postup, který je neslučitelný s požadavkem na vynaložení veškerého úsilí a maximální opatrnosti, kterou měl účastník řízení v daném případě realizovat. S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení neučinil vše, co učinit měl a mohl k tomu, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a shora uvedené okolnosti daného případu, rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty. Uložení

správního trestu ve formě pokuty považuje správní orgán v projednávaném případě za zákonné, vhodné a účelné, přičemž tento správní trest zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Při stanovení výše uložené pokuty správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnost:

- účastník řízení nařídil provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje, ačkoli mu jako subjektu podnikajícímu ve stavebnictví musí být známy podmínky pro provádění činností v ochranném pásmu;
- účastník řízení, ačkoli mu bylo známo, že práce provádí v ochranném pásmu, se nepokusil například nejprve plynárenské zařízení obnažit a teprve poté použít k vytrhávání pařezů zemní stroj;
- účastník řízení svým jednáním poškodil středotlaký plynovod, tedy z energetického hlediska zařízení většího významu než např. plynovodní přípojka;
- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 160 m³ po dobu 13 minut a k přerušení dodávky plynu 13 konečným zákazníkům.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- plynárenské zařízení nebylo uloženo v pískovém obsypu a opatřeno výstražnou fólií;
- v posuzovaném případě nešlo o klasické hloubení výkopu, ale odstraňování pařezů s rozvětveným kořenovým systémem, kterým mohlo plynárenské zařízení procházet a riziko poškození tak zvýšit;
- uzavřením silnice v místě a v době provádění zemních prací bylo riziko poškození zdraví nebo životů osob sníženo na nejnižší možnou míru;
- správcem distribuční soustavy nebyla v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení uplatněna škoda.

Při stanovení výše pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů nebo celkové nedisciplinovanosti při dodržování stanovených povinností. Správní orgán při ukládání pokuty jako přitěžující okolnost zohlednil, že účastník řízení je evidován v rámci níže uvedených správních řízení za porušení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu, a to pro porušení § 68 odst. 3 energetického zákona, v rozhodných zněních:

- sp. zn. OSR-01930/2017-ERU, které bylo pravomocně ukončeno dne 2. března 2017 a účastníkovi řízení byla uložena pokuta ve výši 200 000 Kč;
- sp. zn. OSR-10879/2018-ERU, které bylo pravomocně ukončeno dne 20. listopadu 2018 a účastníkovi řízení byla uložena pokuta ve výši 17 000 Kč.

Správní orgán se při stanovení výše uložené pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení, přičemž vycházel z veřejně dostupných informací, a to účetní závěrky účastníka řízení, evidující údaje ke dni 31. března 2018, zveřejněné ve sbírce listin příslušného obchodního rejstříku, ze které vyplývá, že účastník řízení vykázal výsledek hospodaření po zdanění ve výši 25 176 000 Kč.

S ohledem na výše uvedené a vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla pokuta uložena, tak jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. u samé spodní hranice možné zákonem stanovené sazby, nelze v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložena pokuta mohla mít pro účastníka řízení likvidační charakter. Zároveň správní orgán uvádí, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. tohoto příkazu ukládána účastníkovi řízení povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Povinnost uhradit náklady řízení se neukládá, pokud je příkaz prvním úkonem v řízení. V tomto případě prvním úkonem bylo zahájení řízení, které bylo účastníkovi řízení doručeno (oznámeno) dne 27. února 2019. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha